

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

1 Protokolant: p.o. staż. Katarzyna Szymczak

z przy udziale oskarżyciela skarbowego Piotra Pawłowskiego z Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2022 r.

sprawy **J. F.**

oskarżonego z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

z od wyroku Sądu Rejonowego w Śremie

z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt II W 237/21

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł tytułem ryczałtu za doręczenia, a zwalnia oskarżonego od uiszczenia opłaty za II instancję.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1363/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Śremie z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt II W 237/20

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Obraza przepisów postępowania, tj. art. 6 kpk poprzez nieuwzględnienie tej zasady w toku niniejszego postępowania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności ustosunkuje się do zarzutu obrazy przepisu art. 6 kpk (recypowanego do postępowań w sprawach o wykroczenia karnoskarbowe na podstawie art. 113 § 1 kks). Należało bowiem uwzględnić, że w przypadku stwierdzenia w instancji odwoławczej istotnego naruszenia przepisów normujących prawo do obrony (fundamentalne prawo oskarżonego), mogącego mieć wpływ na treść wydanego wyroku, powodującego konieczność uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, byłoby przedwczesne rozstrzygnięcie zasadności pozostałych zarzutów apelacyjnych z kategorii obrazy przepisów postępowania, przepisów prawa materialnego, czy też rażącej niewspółmierności orzeczonej kary.</p> <p>Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła jednak by faktycznie doszło do naruszenia przez organ meriti przysługującego oskarżonemu prawa do obrony. Istotne jest, że apelujący nie sprecyzował konkretnie w czym</p>		

miałoby się jego zdaniem przejawiać pozbawienie go prawa do obrony. Podał on jedynie (po uprzednim przytoczeniu brzmienia przepisów art. 6 kpk oraz art. 42 ust. 2 Konstytucji RP), że jednym z elementów obrony oskarżonego dotyczącej zarzutu nieterminowego wpłacania podatku od towarów i usług było przedstawienie na pierwszej rozprawie dowodów wpłaty w całości tych podatków. Zauważyć jednak należy, że wspomniane w środku odwoławczym dokumenty zostały przez Sąd Rejonowy przyjęte i zaliczone w poczet materiałów dowodowych. Nie sposób zatem upatrywać w związku z tym jakiegokolwiek naruszenia prawa do obrony. Sąd II instancji zwrócił przy tym uwagę, że organ meriti w sporządzonym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się do kwestii uregulowania przez oskarżonego zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od towarów i usług, co zostanie omówione przy innym już zarzucie, gdyż nie jest to kwestia dotycząca prawa do obrony. W żadnym jednak razie fakt uregulowania części należności publicznoprawnych przez oskarżonego (ze znacznym opóźnieniem, na zaawansowanym etapie sprawy karnoskarbowej) nie wykluczało możliwości przypisania mu odpowiedzialności za wykroczenia z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks, jak niesłusznie uznał w apelacji oskarżony.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. F. co do zarzucanych jemu czynów, względnie uchylenie

zasadny

częściowo zasadny

zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.	# niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Organ odwoławczy nie stwierdził by w kontrolowanej sprawie doszło do naruszenia prawa do obrony.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naruszenie swobodnej oceny dowodów, które przejawiało się w nieuzasadnionym uznaniu za pełnowartościowe i kluczowe dowody zgromadzone przez organ skarbowy, w stosunku do dokumentów (dowodów) złożonych przez oskarżonego J. F., co do których Sąd nie odniósł swej wiarygodności, - dowolną ocenę materiału dowodowego zebranego w niniejszym postępowaniu, co przejawiało się w błędnym uznaniu, iż oskarżony dopuścił się wykroczenia określonego w zaskarżonym wyroku. 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Kontrola odwoławcza doprowadziła do wniosku, iż przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i		

uwzględniała w odpowiednim stopniu dyrektywy z art. 7 kpk, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Trzeba podkreślić, iż Sąd I instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia wyraźnie wymienił wszystkie dowody, którym przyznał przymiot wiarygodności. Nie zabrakło też w uzasadnieniu wskazania powodów, które wpłynęły na takie a nie inne ukształtowanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy po zapoznaniu się z aktami sprawy nie dostrzegł powodów, które przemawiałyby za tym by w jakikolwiek sposób podważać słuszność przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny materiału dowodowego. Apelujący podważając słuszność dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów nie zwrócił uwagi na to, że wszystkie dowody (w tym również wyjaśnienia oskarżonego) zostały ocenione jako wiarygodne, a następnie dowody te stały się podstawą poczynionych ustaleń faktycznych. Tożsamą cechą organ meriti obdarzył dokumenty przedłożone przez J. F. przed rozprawą odbywającą się dnia 19 sierpnia 2021 r. i na ich podstawie ustalił, że po wniesieniu aktu oskarżenia podsądny dokonał korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2016-2019 złożonych przez spółkę (...) Sp. z o.o. poprzez zmianę stawek właściwych dla części nieruchomości, a także wpłacił on zaległy podatek VAT należny od wszystkich reprezentowanych przez niego spółek. Nie miał więc racji skarżący, że Sąd Rejonowy nie dokonał oceny wiarygodności dokumentów przedłożonych do akt sprawy przez oskarżonego. Należało co prawda oczekiwać

od organu pierwszoinstancyjnego przedstawienia bogatszej argumentacji w części uzasadnienia poświęconej ocenie dowodów, a także zaprezentowania szerszego stanowiska, czy treść opisywanych dokumentów złożonych do akt sprawy uniemożliwiła przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności za zarzucane mu wykroczenie karnoskarbowe. Niemniej jednak te mankamenty nie wpływały na poprawność wydanego orzeczenia albowiem kwestia późniejszego uiszczenia zaległych podatków od towarów i usług, podobnie jak złożenie korekt deklaracji w zakresie podatku od nieruchomości nie wyłączały odpowiedzialności J. F. za wykroczenia z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks. Trzeba było przy tym zwrócić uwagę, iż oskarżony dokonał wymienionych wyżej czynności na krótko przed terminem rozprawy wyznaczonej na dzień 19 sierpnia 2021 r. (a więc po upływie znacznego czasu od upływu terminów do zapłaty podatku od towarów i usług, a w zakresie podatku od nieruchomości podsądny poprzestał jedynie na złożeniu korekt deklaracji podatków nie wpłacając należnego podatku w najmniejszej nawet części). W tych zachowaniach oskarżonego bardzo wyraźnie widać chęć polepszenia swojej sytuacji procesowej. Niewątpliwie jednak, co należy jeszcze raz wyraźnie podkreślić, okoliczności te w żaden sposób nie ekskulpowały oskarżonego. Warto jeszcze z tego miejsca nawiązać do przepisu art. 57 § 2 kks, zgodnie z którym sąd może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli przed wszczęciem postępowania w sprawie o wykroczenie skarbowe określone w art. 57 § 1 kks wpłacono w całości należny podatek na rzecz właściwego

<p>organu. Jak widać istnieje w przepisach karnoskarbowych możliwość odstąpienia od wymierzania kary za czyn z art. 57 § 1 kks, niemniej jednak można z niej skorzystać wyłącznie wtedy gdy podatnik dokonał w całości zapłaty należnego podatku przed wszczęciem postępowania w sprawie o wykroczenie. Z tego typu sytuacją nie mamy do czynienia na gruncie kontrolowanej sprawy, a w konsekwencji nie było nawet podstaw dla zastosowania instytucji przewidzianej w art. 57 § 2 kks.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. F. co do zarzucanych jemu czynów, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była ze wszech miar prawidłowa i uwzględniała wszystkie dyrektywy ustanowione w art. 7 kpk. Podjęta przez skarżącego próba podważenia oceny wiarygodności materiału dowodowego nie mogła przynieść oczekiwanych przez niego rezultatów, gdyż nie została podparta żadnymi rzeczowymi argumentami, stanowiąc subiektywny wyraz niezadowolenia</p>		

podsądnego z zapadłego wyroku skazującego.		
Lp.	Zarzut	
3.3.	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 5 kpk poprzez nieuwzględnienie zasady domniemania niewinności oskarżonego, a w konsekwencji wydanie zaskarżonego wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Sąd II instancji nie podzielił zasadności zarzutu naruszenia przepisu proceduralnego art. 5 § 1 kpk, gdyż jak wynika z akt sprawy, oskarżyciel publiczny zgromadził wystarczające dowody na sprawstwo oskarżonego. Lektura apelacji skłania natomiast do wniosku, że oskarżony w istocie zarzucił naruszenie art. 5 § 2 kpk. Znamiennym jest, iż w tym ostatnio wymienionym przepisie (recypowanym do postępowań w sprawach o wykroczenia karnoskarbowe) nie chodzi o wątpliwości stron procesu, lecz wątpliwości nasuwające się na tle materiałów danej sprawy organowi procesowemu, który powinien dążyć do ich usunięcia. To sąd winien zmierzać do wyeliminowania zaistniałych wątpliwości w drodze uzupełnienia postępowania dowodowego i dopiero, gdy po wykorzystaniu istniejących możliwości wątpliwość istnieje nadal, winien sięgnąć po regułę z art. 5 § 2 kpk. Tym samym zasada ta ma zastosowanie dopiero wówczas gdy zostały wyczerpane wszystkie możliwości poznawcze w postępowaniu. W sytuacji zaś, gdy ustalenia faktyczne zależne są od</p>		

dania wiary tej lub innej grupie dowodów, ewentualne zastrzeżenia skarżącego co do wiarygodności konkretnego dowodu, mogą być rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów określonej w art. 7 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., sygn. akt V KK 167/19, Legalis nr 1967625). Wobec tego dla zasadności tego typu zarzutu nie wystarczy zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do zgromadzonego materiału dowodowego i wymowy poszczególnych dowodów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2021 r., sygn. akt V KK 233/21, Lex nr 3219932). W rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy dysponował odpowiednio szerokim spektrum dowodów, które po ich prawidłowym ocenieniu, były wystarczające dla poczynienia trafnych i niewątpliwych ustaleń faktycznych. W ocenie Sądu odwoławczego nie zaistniały żadne niedające się usunąć wątpliwości, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść J. F..

Niezbędna jest jeszcze uwaga, że niemożliwe jest jednoczesne naruszenie art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk (J. F. podniósł w apelacji zarzuty naruszenia obu tych przepisów karnoproceduralnych). Jeżeli bowiem pewne ustalenie faktyczne uzależnione jest od oceny dowodu lub dowodów, to nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo. Podniesienie zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk, jak już była mowa wcześniej, jest zasadne tylko wówczas, gdy sąd orzekający rzeczywiście powziął wątpliwości bądź gdy powinien takie powziąć i wbrew wyrażonej w

tym przepisie regule rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt II AKa 7/19, opubl. Legalis nr 2238701). Zdaniem Sądu odwoławczego z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Natomiast ewentualne zastrzeżenia co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów mogą być rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów wynikającej z treści art. 7 kpk. Nie bez znaczenia w kontekście poczynionych rozważań jest to, że kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła żadnych uchybień proceduralnych w zakresie oceny zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. F. co do zarzucanych jemu czynów, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła wskazań o istnieniu tego typu wątpliwości, o jakich mowa w art. 5 § 2 kpk, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego. Nie było zatem z tego

tytułu powodów do ingerowania w treść wyroku Sądu I instancji.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	Obraza przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk poprzez niezastosowanie zasady obiektywizmu w niniejszym postępowaniu i nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Warto na wstępie zaznaczyć, iż przepis art. 4 kpk statuuje ogólną regułę postępowania nakazującą sądowni orzekającemu obiektywizm. O braku obiektywizmu sądu można mówić jedynie wówczas, gdy poprzez naruszenie określonych norm nakazujących lub zakazujących działa on na niekorzyść określonej strony postępowania lub w sposób wyraźny faworyzuje jedną ze stron. Co niezwykle istotne, przepis art. 4 kpk nie może stanowić samodzielnej podstawy zarzutu apelacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt III KK 282/20, Legalis nr 2537442). Już sama powyższa okoliczność nakazywała uznać przedmiotowy zarzut za nieuzasadniony. Dodatkowo przeprowadzona kontrola odwoławcza nie potwierdziła by organ pierwszoinstancyjny dopuścił się naruszenia zasady obiektywizmu. Uwzględnił on bowiem zarówno okoliczności przemawiające na niekorzyść J. F., jak również te dla niego korzystne, w tym uiszczenie zaległych podatków od towarów i usług. Sąd Rejonowy nie opisał tego co prawda w części uzasadnienia</p>		

dotyczącej wymiaru kary, jednakże nie miało to wpływu na ocenę współmierności orzeczenia o karze, co Sąd II instancji będzie jeszcze później omawiał w niniejszym uzasadnieniu.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. F. co do zarzucanych jemu czynów, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Organ odwoławczy nie stwierdził by w kontrolowanej sprawie doszło do naruszenia zasady obiektywizmu. Przeciwnie, jednostronne stanowisko apelującego nie zasługiwało na uwzględnienie.		
Lp.	Zarzut	
3.5.	Obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks poprzez błędne uznanie, iż oskarżony J. F. dopuścił się popełnienia wszystkich wykroczeń przypisanych mu w zaskarżonym wyroku.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Oskarżony zakwalifikował przedmiotowy zarzut jako należący do kategorii obrazy przepisów prawa materialnego nie uwzględniając istotnej reguły procesowej. Mianowicie tej, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można mówić więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt V KK 349/20, Legalis nr 2486170). W ramach omawianego zarzutu oskarżony J. F. dążył do wykazania, że w jego zachowaniach objętych aktem oskarżenia brak było znamienia „uporczywości”. Innymi słowy, jego zdaniem organ meriti błędnie ustalił fakt uporczywości jego działania, a ponadto bezpodstawnie przypisano mu umyślność działania. W rzeczywistości w zarzucie tym nie chodziło o obrazę przepisów prawa materialnego, ale o błąd w ustaleniach faktycznych i właśnie w tej kategorii zarzutów został on przez Sąd II instancji zaszeregowany.

Merytoryczne rozpoznanie tego najważniejszego w apelacji zarzutu, doprowadziło Sąd Okręgowy do wniosku o słuszności ustaleń Sądu Rejonowego, zgodnie z którymi oskarżony J. F. swoimi zachowaniami wyczerpał znamię „uporczywości” niewpłacania podatku od nieruchomości oraz podatku od towarów i usług. Oskarżony kwestionując stawiane mu zarzuty

podnosił, że w terminach wymagalności poszczególnych zobowiązań podatkowych reprezentowane przez niego spółki nie miały możliwości zapłacenia podatków z uwagi na brak środków finansowych. Zagadnienie to wymagało głębszej analizy albowiem stanowiska przedstawicieli doktryny oraz judykatury na ten temat nie są jednolite. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że nie można do rozliczeń podatnika z fiskusem stosować takich samych reguł, jak do rozliczeń cywilnoprawnych. Podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych regulujących terminowo podatki podatników swoich niepowodzeń gospodarczych i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych tłumacząc się brakiem środków na wymagane podatki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2003 r., sygn. akt I KZP 23, OSNKW 23, Nr 5-6, poz. 57). Z kolei część przedstawicieli doktryny uważa, że dla realizacji ustawowych znamion wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks konieczne jest, aby sprawca posiadał możliwość zachowania się zgodnie z normą nakazującą mu wykonanie obowiązku. Nie można bowiem oczekiwać wypełnienia obowiązku od kogoś, kto obowiązku takiego nie jest w stanie wykonać (*impossibilia nulla obligatio est* – nikt nie jest zobowiązany do niemożliwego) (P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, wydanie III, 2017, Lex). Sąd Okręgowy przychylił się do drugiego z zaprezentowanych stanowisk z tym zastrzeżeniem, że punktem odniesienia do oceny możliwości uregulowania przez podatnika podatku nie jest położenie, w jakim sprawca się

znajduje w momencie zachowania, a położenie w jakim znajdowałby się on w takim właśnie momencie, gdyby zadbał wcześniej w należyty sposób o utrzymanie gotowości do realizowania normy na prawnie wymaganym poziomie. Wobec tego dla miarodajnego wykluczenia odpowiedzialności podatnika za wykroczenie karnoskarbowe z art. 57 § 1 kks konieczne jest, po pierwsze stwierdzenie, że nie posiadał od obiektywnej możliwości zapłaty podatku, a po drugie, że ze swej strony uczynił wszystko co dla spełnienia obowiązku zapłaty w terminie było konieczne, a mimo to wpłacenie podatku w terminie okazało się niemożliwe.

Przenosząc powyższe wskazania na grunt badanej sprawy, organ odwoławczy nie znalazł podstaw by przyjąć, że oskarżony z obiektywnego punktu widzenia nie miał możliwości uregulowania w wymagalnym terminie podatku od towarów i usług w imieniu pięciu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i podatku od nieruchomości należnego od jednej z tych reprezentowanych przez podsądnego spółek. Istotne jest, że pod koniec 2015 roku jedyny udziałowiec spółek (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. – spółka (...) Sp. z o.o. przeniosła na własność tych spółek nieruchomości o znacznej wartości. Ponadto 23 grudnia 2016 r. spółka (...) Sp. z o.o. sprzedała kilka nieruchomości innej spółce za kwotę 300.000 złotych. Okoliczności te bezspornie wynikały z załączonych do akt sprawy aktów notarialnych. Nie jest więc tak, że w dacie wymagalności poszczególnych podatków od towarów i usług spółki nie dysponowały żadnym majątkiem umożliwiającym

uregulowanie zobowiązań podatkowych. Nadmienić też trzeba, że zgodnie z deklaracjami oskarżonego, spółka (...) Sp. z o.o. wynajmowała innym podmiotom nieruchomości, do których dysponowała tytułem prawnym i uzyskiwała ona z tego tytułu określone dochody. Sąd odwoławczy dostrzegł, że oskarżony tłumaczył, iż uzyskiwane od kontrahentów wpłaty nie wystarczały na uregulowanie podatku od nieruchomości jakimi dysponowała spółka (...) Sp. z o.o. Niemniej jednak znaczącym jest, iż podsądny nie czynił żadnych kroków by zmienić tę sytuację i zagwarantować możliwość wywiązania się z należności publicznoprawnych wymagalnych od podmiotów, w których pełnił rolę Prezesa Zarządu. Jak trafnie ustalił bowiem Sąd Rejonowy, w okresie objętym zarzutami aktu oskarżenia J. F. nie wnioskował do właściwych organów podatkowych o umorzenie zobowiązań podatkowych, rozłożenie ich na raty, czy też wypracowanie innego rodzaju porozumienia umożliwiającego uiszczenie podatków z zachowaniem terminów ich wymagalności. Na marginesie należy też dostrzec, że jeśli faktycznie sytuacja spółek reprezentowanych przez podsądnego była tak zła pytanie dlaczego były one aktywne i nie podejmowano żadnych kroków w celu ich likwidacji. W takim przypadku należało przyjąć, że niepłacenie przez podsądnego podatków wyczerpywało znamię „uporczywości”, gdyż dysponując rozwiązaniami pozwalającymi na zapłacenie podatków w terminie, oskarżony ze złej woli tego nie czynił.

Apelujący podkreślał, że złożył korekty deklaracji podatku od

nieruchomości i dla wykazania tego faktu przedłożył do akt sprawy szereg dokumentów. Jednocześnie wyjaśniał on, iż nie miał wcześniej możliwości złożenia takich korekt, gdyż wyrok Trybunału Konstytucyjnego zezwalający mu na obniżenie stawki podatku od nieruchomości został wydany dopiero w dniu 24 lutego 2021 r. Jednocześnie skarżący pominął milczeniem, iż wspomniane przez niego korekty deklaracji podatkowych zostały złożone do Prezydenta Miasta Z. dopiero 17 sierpnia 2021 r., zaledwie 2 dni przed terminem rozprawy wyznaczonej w tej sprawie. Ponadto samo złożenie korekt deklaracji podatkowych nie jest równoznaczne ze zmianą wysokości podatku od nieruchomości. Dla zaistnienia takiego skutku niezbędne byłoby wydanie decyzji administracyjnej przez właściwy organ podatkowy, a nie świadczy o tym by do tego doszło. To spowodowało, że Sąd odwoławczy nie dokonywał zmiany ustaleń faktycznych odnośnie wysokości należnego podatku od nieruchomości. Poza tym, abstrahując nawet od braku takiej decyzji uznającej racje podsądnego, trzeba zwrócić uwagę, iż wspomniana korekta miałaby zmniejszać kwotę zobowiązania podatkowego o nieznaczną część (260.196 złotych). Tak więc w dalszym ciągu do zapłacenia pozostawała kwota ponad miliona złotych, z której oskarżony do dnia dzisiejszego nie uregulował najmniejszej nawet części.

Skarżący powoływał się jeszcze na wnioski o umorzenie części zobowiązania podatkowego za podatek od nieruchomości złożony do Prezydenta Miasta Z., który to fakt miałby

podważać trafność ustalenia Sądu Rejonowego, że w okresie objętym zarzutami oskarżony nie podjął prób skorygowania należności z tytułu podatku od nieruchomości. Zauważyć należy, że pierwszy z zarzutów aktu oskarżenia dotyczy należności podatkowych za lata 2016-2019, a wymieniony przez podsądnego wniosek o umorzenie części zobowiązania podatkowego został złożony dopiero w dniu 22 czerwca 2020 r. i to kilkanaście dni po wszczęciu postępowania w sprawie o wykroczenie z art. 57 § 1 kks. Ponadto nie została wydana prawomocna i ostateczna decyzja, która rzeczywiście umarzałaby w części zobowiązanie podatkowe należne od spółki (...) Sp. z o.o. Jak wynika z dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie podsądny został zobowiązany w toku postępowania administracyjnego wszczętego na podstawie wniosku o umorzenie części zobowiązania podatkowego do przedłożenia szeregu dokumentów, w tym wykazania sytuacji finansowej reprezentowanej spółki. W toku procesu oskarżony nie zadośćuczynił temu zobowiązaniu i nie dowiódł trudnej sytuacji finansowej spółki (...) Sp. z o.o. wobec organu podatkowego. Zgodnie z jedną z naczelnych zasad procesowych oskarżony nie ma obowiązku udowadniania swojej niewinności i dotyczy to także postępowania o wykroczenie. Jednakże w sytuacji gdy linia obrony podsądnego opiera się na twierdzeniu, że to zła kondycja reprezentowanego podmiotu prawa handlowego uniemożliwiła zapłacenie podatku w terminie, winien on udokumentować przedstawiane tezy. Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż oskarżony J. F. wyczerpał

wszystkie ustawowe znamiona zarzucanych mu aktem oskarżenia wykroczeń karnoskarbowych. Nie podjął bowiem żadnych wymiernych działań by uzyskać środki finansowe niezbędne do uregulowania podatków od nieruchomości oraz od towarów i usług i zadośćuczynić tym zobowiązaniom podatkowym w wymagalnym terminie. W ten sposób, kierując się złą wolą, dopuścił się on popełnienia wykroczeń karnoskarbowych polegających na uporczywym niepłaceniu podatków, przy czym wszystkie te wykroczenia zostały popełnione w krótkich odstępach czasu w rozumieniu art. 6 § 2 kks. Zupełnie chybione jest przy tym stanowisko skarżącego, jakoby prowadzenie postępowań egzekucyjnych przeciwko spółkom reprezentowanym przez oskarżonego przerywało bieg terminu, o jakim mowa w art. 6 § 2 kks.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. F. co do zarzucanych jemu czynów, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy odnośnie wyczerpania przez oskarżonego wszystkich ustawowych znamion wykroczeń

<p>karnoskarbowych z art. 57 § 1 kks były prawidłowe i zostały w całości zaakceptowane przez Sąd II instancji. Odmiennie zapatrywania skarżącego zostały odrzucone w toku kontroli odwoławczej zaskarżonego orzeczenia.</p>		
Lp.	Zarzut	
<p>3.6.</p>	<p>Obraza przepisów prawa materialnego, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 13 § 1 i 2 kks poprzez pominięcie i nieuwzględnienie okoliczności wpływających na wymiar kary zawartych w tym przepisie, co spowodowało uznanie oskarżonego J. F. za winnego zarzucanego mu czynu i wymierzenie mu kary grzywny w wysokości 40.000 złotych; - art. 12 § 2 kks w zw. z art. 53 § 7 kks poprzez błędną ocenę społecznej szkodliwości czynu oraz błędną ocenę przesłanek, na podstawie których sąd wymierza karę, co spowodowało uznanie oskarżonego J. F. za winnego zarzucanego mu czynu i wymierzenie mu kary grzywny w wysokości 40.000 złotych; - art. 57 § 1 kks w zw. z art. 48 § 1 kks w zw. z art. 50 § 1 kks poprzez wymierzenie oskarżonemu rażąco niewspółmiernej kary grzywny w stosunku do zarzucanego mu wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks. 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		

Ponownie zarzuty podniesione w apelacji zostały błędnie skatalogowane. Nie były to bowiem zarzuty obrazy przepisów prawa materialnego lecz zarzuty rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, skoro za ich pomocą oskarżony dążył do wykazania zbyt surowego wymiaru kary orzeczonej w zaskarżonym wyroku.

Należało zaakcentować, że kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła trafności wskazań zawartych w apelacji odnośnie niewspółmierności kary zasadniczej w wymiarze 40.000 złotych grzywny orzeczonej w stosunku do J. F. za przypisane mu wykroczenia karnoskarbowe z art. 57 § 1 kks popełnione w warunkach czynu ciągłego. Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy czyniąc rozważania co do wymiaru kary adekwatnej do czynu przypisanego podsądnemu wziął pod uwagę wszystkie występujące w sprawie okoliczności obciążające oraz łagodzące i nadał im odpowiednią wartość i znaczenie. Podobnie trafne było wnioskowanie Sądu I instancji w zakresie oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów jakich dopuścił się podsądny oraz stopnia jego winy ocenionych w obu wypadkach jako wysoki. Przeciwnie wskazania oskarżonego były zupełnie nietrafione. Sąd odwoławczy nie chcąc powtarzać wszystkich okoliczności obciążających i łagodzących występujących w badanej sprawie, a także wskazań o wysokim stopniu społecznej szkodliwości czynów i stopniu zawinienia, wyraża aprobatę dla rozważań Sąd niższej instancji poczynionych w tej kwestii w uzasadnieniu

zaskarżonego orzeczenia. Z kolei argumentacja przedstawiona w środku odwoławczym nie podważyła skutecznie żadnego z tych aspektów orzeczenia dotyczącego wymiaru kary. Apelujący przedstawił jedynie swoje subiektywne stanowisko o rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, nie podpierając go właściwie żadną rzeczową argumentacją. Zgodnie z art. 48 § 1 kks kara grzywny za wykroczenie skarbowe może być wymierzona w granicach od jednej dziesiątej do dwudziestokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia, chyba że kodeks stanowi inaczej. Uwzględniając wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 r. wynoszącą 2800 złotych kara grzywny mogła zostać orzeczona w granicach od 280 złotych aż do 81.000 złotych. Z uwagi na zbieg wykroczeń (art. 50 § 1 kks) górna granica kary grzywny ulega podwyższeniu o połowę. Mając na uwadze te granice kary należało ocenić karę grzywny w kwocie 40.000 złotych za dość surową, aczkolwiek dostosowaną do realiów rozpatrywanego przypadku. Oskarżony przez okres blisko 4 lat nie regulował w wymagalnych terminach podatku od nieruchomości w imieniu spółki (...) Sp. z o.o., a dodatkowo nie płacił też terminowo podatku od towarów i usług w imieniu aż 5 reprezentowanych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Na skutek jego zachowań powstała zaległość publicznoprawna w kwocie 1.263.708,10 złotych w podatku od nieruchomości oraz 6.594 złotych w zakresie podatku od towarów i usług. Nie bez znaczenia jest także i to, że w okresach objętych zarzutami podsądny nie podejmował żadnych kroków by zadośćuczynić chociażby w części

ciążącym obowiązkom podatkowym. W takiej sytuacji nie ulega wątpliwości, że zarówno stopień winy, jak i społecznej szkodliwości był na tyle wysoki, że dla osiągnięcia wszystkich celów kary (zwłaszcza w aspekcie prewencji generalnej) konieczne było wymierzenie J. F. (1) odpowiednio surowej kary, która unaocznia zarówno jemu, jak i całemu społeczeństwu niedopuszczalność tego typu zachowań. Skarżący chcąc podważyć to zapatrywanie wskazywał, że przed terminem pierwszej rozprawy uregulował w całości zadłużenie z tytułu podatku od towarów i usług w imieniu wszystkich reprezentowanych spółek. Wobec przedłożenia stosownych dowodów wpłaty nie było podstaw by okoliczność tą podważać. Niemniej jednak nie powodowało to konieczności ingerencji w wymiar kary grzywny. Zauważyć bowiem należało, że J. F. uregulował należne podatki od towarów i usług dopiero w toku prowadzonego przeciwko niemu postępowania w sprawie o wykroczenia karnoskarbowe. Jego działanie miało więc w dużej mierze charakter instrumentalny i służyło uzyskaniu jak najkorzystniejszego wyroku. Ponadto takie mocno spóźnione spełnienie obowiązku ciążącego na oskarżonym nie było niczym nadzwyczajnym, zwłaszcza że od nieuiszczonych zobowiązań podatkowych naliczone zostały odsetki, których już oskarżony nie spłacił. Nie można przy tym abstrahować również od tego, że podatek od nieruchomości, którego wysokość wielokrotnie przekraczała łączną kwotę podatków od towarów i usług, nie został przez oskarżonego zapłacony w najmniejszej nawet części. Nawet hipotetycznie przyjmując, że wysokość zobowiązania

<p>podatkowego zostałyby umniejszona na skutek złożonych przez oskarżonego korekt deklaracji podatkowych to nadal kwota uszczuplenia publicznoprawnego powstałego w majątku Skarbu Państwa z tego tytułu jest bardzo wysoka bo przekracza ponad milion złotych. Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione okoliczności, nie można uznać orzeczonej kary 40.000 złotych grzywny za łącznie sześć wykroczeń z art. 57 § 1 kks za karę nadmiernie surową, jak niezasadnie podnosił w apelacji oskarżony.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez nieobciążanie oskarżonego J. F. grzywną w wysokości 40.000 złotych.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła by rzeczywiście wymierzona kwotowo kara grzywny za przypisany J. F. (1) czyn ciągle była rażąco niewspółmierna. Nie zaistniały żadne podstawy dla obniżenia wymiary kary.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	

<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.11.</p>	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy była całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżyciela publicznego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji. Sąd Okręgowy nie uznał też zasadności wniosku apelującego o zwolnienie od kosztów sądowych orzeczonych od oskarżonego w zaskarżonym wyroku, gdyż wbrew art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks skarżący nie wykazał, że ich uiszczenie pociągałoby dla niego nadmierną uciążliwość.</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.0.11.</p>	Przedmiot i zakres zmiany
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	

<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>		
<p>1.1.</p>		# art. 439 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	Zgodnie z art. 636 § 1 kpk (stosowanym również w sprawach karnoskarbowych z uwagi na treść art. 113 § 1 kks) w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty procesu. Koszty te zgodnie z art. 616

§ 1 kpk obejmują: koszty sądowe na które składają się wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, tj. kwotę 20 zł (ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism określony w § 1 rozporządzenia MS z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.)). Jednocześnie organ odwoławczy stosując art. 624 § 1 kpk postanowił zwolnić oskarżonego od uiszczenia opłaty za II instancję uznając, że nałożenie na niego tego zobowiązania finansowego (4.000 złotych) powodowałoby już znaczny uszczerbek w jego finansach i przekraczałoby jego możliwości dochodowe.

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak